

บทที่ 5

อภิปรายผลการศึกษาวิจัย

5.1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สีภายในห้องเรียนชั้นอนุบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนชั้นอนุบาล 2.) เพื่อศึกษารูปแบบของสีที่ใช้ภายในห้องเรียนอนุบาลที่มีอยู่ในปัจจุบัน ที่เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2 และ 3 ยอมรับมากที่สุด เปรียบเทียบกับการแสดงออกของสีในทางจิตวิทยา 3.) เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบจำลองรูปแบบของสีที่ใช้ภายในห้องเรียนที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยในเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) โดยกลุ่มประชากร คือ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2 และ 3 ประกอบด้วย เด็กนักเรียนโรงเรียนอนุบาลภัทรบุตรีชั้น อ. 2 จำนวน 1 ห้อง และ ชั้นอ. 3 จำนวน 1 ห้อง , เด็กนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านครูชั้น อ.2 จำนวน 1 ห้อง และชั้นอ.3 จำนวน 1 ห้อง , เด็กนักเรียนโรงเรียนอนุบาลรัชนีบุลชั้น อ.2 จำนวน 1 ห้องและชั้นอ.3 จำนวน 1 ห้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1.) แบบสอบถาม 2.) แบบจำลอง(Model) โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลเริ่มจาก1.) การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิได้แก่ การถ่ายภาพสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ร่วมกับการบันทึกรูปแบบของสีที่ใช้กับ พื้น ผนัง โต๊ะ-เก้าอี้ และครุภัณฑ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียนประกอบแผ่นเทียบสีหรือ PanTone และการสัมภาษณ์ครูผู้สอน ข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์และสร้างแบบจำลองสีที่ใช้กับ พื้น ผนัง โต๊ะและเก้าอี้ ภายในห้องเรียนอนุบาลที่มีอยู่ในปัจจุบัน และนำไปใช้ประกอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2 และ 3 เป็นลำดับสุดท้าย ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม 1.) ใช้สถิติพรรณนา โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ 2.) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำมาสรุปผลโดยเรียงตามลำดับวัตถุประสงค์

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนชั้นอนุบาล

พบว่ารูปแบบการใช้สีภายในห้องเรียนชั้นอนุบาลที่มีอยู่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่นิยมเลือกใช้สีที่มีค่าน้ำหนักสีอ่อนหรือเบาในแนวสีพาสเทล(Pastel) ที่ผนังห้อง ลักษณะของการใช้สีมีทั้งแบบที่ใช้สีเพียงสีเดียวและแบบที่ใช้สี 2 สีที่มีค่าน้ำหนักสีต่างกันที่ผนังห้อง (ดังรูปที่ 5.1) โดยพบว่าประเภทของสีที่นิยมใช้มีทั้ง สีในโทนอุ่น(Warm color) สีในโทนเย็น(Cool color) และสีที่มี

ความเป็นกลาง(Neutral color) สีที่พบโดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ กลุ่มสีฟ้า , กลุ่มสีชมพู , กลุ่มสีเขียว , สีขาว และสีส้มอ่อน

พื้นที่ห้องเรียนส่วนใหญ่ใช้วัสดุไม้ , กระเบื้องเคลือบและกระเบื้องยาง การเลือกสีของกระเบื้องที่พบส่วนใหญ่เป็นสีที่มีความใกล้เคียงกับสีของผนังห้อง , กลุ่มสีที่มีอยู่ในธรรมชาติของโทน(Tone สีน้ำตาล และสีที่มีความเป็นกลางของสีเทา

เป็นที่น่าสังเกตว่าการเลือกใช้วัสดุปูพื้นในห้องเรียนบางแห่ง ยังขาดความเหมาะสมต่อการนำมาใช้เป็นวัสดุตกแต่งภายในห้องเรียนสำหรับเด็กเล็ก ได้แก่ กระเบื้องเคลือบและการปูพื้นด้วยหินขัด ซึ่งเป็นวัสดุที่มีความแข็ง ไม่มีความยืดหยุ่นของเนื้อวัสดุและยังมีผิวสัมผัสที่ลื่น อาจทำให้กลุ่มผู้ใช้งานซึ่งเป็นเด็กเล็กลื่นหกล้มขณะทำกิจกรรม

สีของครุภัณฑ์ที่ใช้ภายในห้องเรียนภายในห้องชั้นอนุบาลทั้ง 10 แห่ง มีรูปแบบและสีสันทันที่หลากหลาย เช่น ชั้นวางของใช้ของเด็ก 1 ชั้น ประกอบด้วย สีขาว สีเหลืองพาสเทล สีชมพู สีเขียวอมเหลือง และสีเขียวอมฟ้าพาสเทล เป็นต้น หรือชั้นวางอุปกรณ์สื่อต่าง ๆ 1 ชั้น ประกอบด้วย สีครีมกับสีฟ้าอ่อน และ สีชมพูกับสีฟ้าอ่อน เป็นต้น โดยโรงเรียนส่วนใหญ่เลือกใช้สีที่ให้น้ำหนักอ่อนหรือเบาที่ให้ความรู้สึกนุ่มนวล อ่อนหวาน ในแนวสีพาสเทลซึ่งมีน้ำหนักสีอ่อนและเข้ม ร่วมกับการใช้สีที่แสดงคุณสมบัติตามธรรมชาติของวัสดุไม้ และโรงเรียนบางแห่งเลือกใช้ครุภัณฑ์ที่มีสีธรรมชาติจากไม้ล้วนภายในห้อง

จากการสำรวจพบว่า รูปแบบของสีที่ใช้กับชุดโต๊ะ-เก้าอี้ภายในห้องเรียนแต่ละแห่งมีความชัดเจนมากที่สุด โดยสามารถจำแนกได้เป็น 4 แบบคือ 1. สีแม่สี (Primary color) ได้แก่ สีแดง , สีเหลือง และสีน้ำเงิน 2. กลุ่มสีพาสเทล(น้ำหนักสีอ่อน/เข้ม) ซึ่งประกอบด้วยสีในโทนอุ่นและสีในโทนเย็น โดยเรียงตามลำดับสีที่พบมาก ได้แก่ กลุ่มโทนสีฟ้า , กลุ่มโทนสีเขียว , กลุ่มโทนสีเหลืองอ่อน , โทนสีส้มและสีชมพู 3. สีที่มีความเป็นกลาง(Neutral colored) ได้แก่ สีขาว 4. กลุ่มสีที่แสดงคุณสมบัติตามธรรมชาติของไม้

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อศึกษารูปแบบของสีที่ใช้ภายในห้องเรียนอนุบาลที่มีอยู่ในปัจจุบัน ที่เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2 และ 3 สามารถให้การยอมรับได้มากที่สุด เปรียบเทียบกับการแสดงออกของสีในทางจิตวิทยา

จากการสอบถามเด็ก โดยการแยกองค์ประกอบทีละส่วน ได้แก่ พื้น ผนัง โต๊ะ และเก้าอี้พบว่าเด็ก(38.0%) ยอมรับรูปแบบสีที่ใช้กับพื้นห้องในโทนสีฟ้าหม่นสีฟ้าอมเทา เด็ก(34.0%) ยอมรับรูปแบบสีที่ใช้กับพื้นห้องในโทนสีน้ำตาลแดง และเด็ก(32.0%) ยอมรับรูปแบบสีวัสดุตามธรรมชาติของพื้นไม้โทนสีน้ำตาลเหลือง

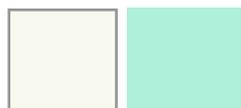
สีของผนังห้องเรียนที่เด็กส่วนใหญ่(44.0%)ยอมรับ *ได้แก่* รูปแบบผนังห้องสีฟ้าอ่อนกับสีฟ้าเข้ม และ สีขาวกับสีเขียวอ่อนอมฟ้า และเด็ก(27.0%)ยอมรับรูปแบบผนังห้องที่ใช้สีส้มอ่อนกับสีชมพู

สีโต๊ะเรียนที่เด็ก(54.8 %)ยอมรับ *ได้แก่* สีเหลืองอ่อน(สีครีม) กับสีน้ำตาล เด็ก(25.2%) ยอมรับรูปแบบโต๊ะเรียนสีธรรมชาติของไม้กับสีขาว และเด็ก(20.0%) ยอมรับรูปแบบโต๊ะเรียนสีฟ้าอ่อนกับสีขาว

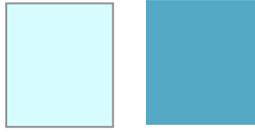
สีของเก้าอี้ที่เด็ก(37.4%) ยอมรับ *ได้แก่* รูปแบบเก้าอี้สีขาวล้วน , เด็ก(26.1%)ยอมรับรูปแบบเก้าอี้สีธรรมชาติของวัสดุไม้ , เด็ก(13.9%) ยอมรับรูปแบบเก้าอี้สีเหลืองอ่อนกับสีขาว และ รูปแบบเก้าอี้สีแดงกับสีขาว และเด็ก(8.7%)ยอมรับรูปแบบเก้าอี้สีฟ้าพาสเทลกับสีขาว

จากผลสรุปข้างต้นพบว่า สีของพื้นที่กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยชั้น อนุบาล 2 และ 3 ใ้การยอมรับมากที่สุด *ได้แก่* โทนสีฟ้าหม่นหรือสีฟ้าอมเทา อันเกิดจากอัตราส่วนของสีฟ้า 70.0 % และสีเทา 30.0% ซึ่งลักษณะการแสดงผลของสีฟ้าหรือสีน้ำเงินในทางจิตวิทยาทั่วไปนั้นเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจ โดยแสดงถึงลักษณะของการปลอบโยน มีผลทำให้เกิดความรู้สึกสงบ ส่วนสีเทาในทางจิตวิทยาสีทั่วไปนั้น หากใช้สีเทาล้วน(Pure grey)จะเป็นเพียงสีที่ไม่มีมีความเกี่ยวข้องกับด้านจิตวิทยาโดยตรง เพียงแต่แสดงถึงการขาดสีสันแต่หากนำสีเทามาผสมกับสีอื่นก็อาจมีผลต่อการบรรเทาเบาบางหรือลดค่าของสีนั้น

สีของผนังห้องที่เด็กยอมรับมากที่สุด *ได้แก่* สีขาวกับสีเขียวอ่อนอมฟ้าและสีฟ้าอ่อนกับสีฟ้า

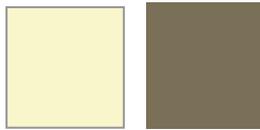

ผนังที่ใช้สีขาวกับสีเขียวอ่อนอมฟ้า สามารถจำแนกสีตามคุณลักษณะการแสดงผลออกในทางจิตวิทยาสีทั่วไปได้ดังนี้ สีขาวเป็นสีแห่งความบริสุทธิ์สะอาด และความไร้เดียงสา ซึ่งให้ความรู้สึกในทางบวก และยังสามารถนำไปใช้ได้กับแทบทุกสี ส่วนสีเขียวอ่อนอมฟ้านั้นเป็นสีที่เกิดจากการผสมระหว่างสีเขียวกับสีฟ้า ซึ่งจัดเป็นกลุ่มสีโทนเย็น(Cool color) มีคุณลักษณะของสีในทางจิตวิทยาที่คล้ายคลึงกันคือ เป็นสีแห่งการพักผ่อนจากบางสิ่งเพื่อให้เกิดความสงบ สีเขียวยังเป็นสีของธรรมชาติซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการเจริญเติบโต , ความสดชื่น ทั้งยังจัดเป็นสีที่มีพลังแห่งการบำบัดรักษา โดยเป็นสีที่ช่วยในการพักผ่อนทางสายตาของมนุษย์มากที่สุดและสีขาวซึ่งมีคุณลักษณะดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น

ผนังที่ใช้สีฟ้าอ่อนกับสีฟ้าเข้ม สีฟ้าอ่อน (Soft blues) คุณลักษณะของสีในทางจิตวิทยา เป็นสีที่ทำให้เกิดความสงบทางจิตใจ ซึ่งจัดเป็นสีที่มีความชัดเจนในการสื่อความหมาย ส่วนสีฟ้าเข้มหรือสีน้ำเงินเป็นสีที่แสดงถึงลักษณะของการปลดปล่อย และยังมีความสัมพันธ์กับเรื่องของสติปัญญา ดังที่ Heinrich Frieling พบว่า สีเขียวและสีน้ำเงินช่วยในด้านพัฒนาการและการใช้สติปัญญาเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ ส่วน Boyatzis CJ , Varghese R. พบว่า สีฟ้า อยู่ในกลุ่มของสีที่เด็กจะมีปฏิกริยาในทางบวก และจากการสำรวจความชอบที่มีต่อสีของ Hans Eysenck ยังพบว่าสีน้ำเงินเป็นสีที่เด็กชอบมากที่สุด

สีของโต๊ะเรียนที่เด็กยอมรับมากที่สุด ได้แก่ สีเหลืองอ่อนหรือสีครีมกับสีน้ำตาล

คุณลักษณะของสีเหลืองในทางจิตวิทยาทั่วไปนั้น เป็นสีที่เกี่ยวข้องทางด้านอารมณ์ความรู้สึกโดยตรง จึงเป็นสีที่มีอำนาจอย่างยิ่งในทางจิตวิทยาสีเหลืองเป็นสีที่ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น ช่วยปลุกความสนุกสนานร่าเริงโดยจะเลือกใช้สีเหลืองเพื่อช่วยในการทำงานของเด็ก สีเหลืองอ่อน (Light Yellow) เป็นสีที่มีความสัมพันธ์กับสติปัญญา , ความสดชื่น และความสนุกสนานร่าเริง

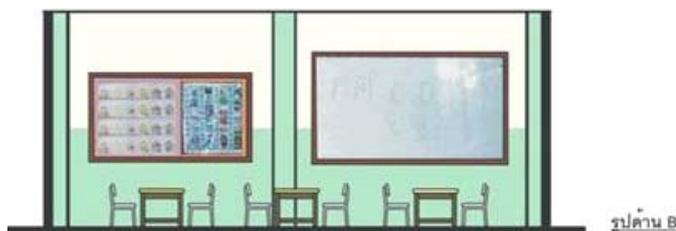
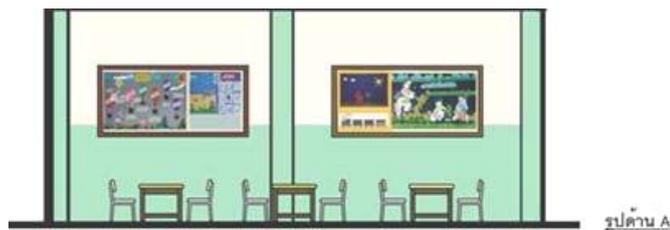
คุณลักษณะของสีน้ำตาลในทางจิตวิทยาทั่วไป บ่อยครั้งที่สีน้ำตาลส่วนใหญ่มักมีลักษณะที่แสดงถึงความเอาจริงเอาจังเช่นเดียวกับสีดำ แต่ให้ความรู้สึกที่อบอุ่นและเบาบางกว่า สีน้ำตาลเป็นสีที่มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติที่มีอยู่ในโลก และพบว่าสีน้ำตาลช่วยทำให้เกิดความสงบและเรียบง่าย

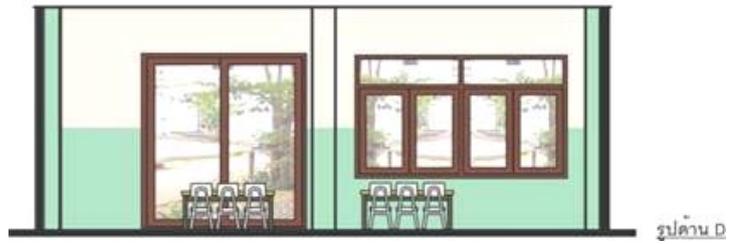
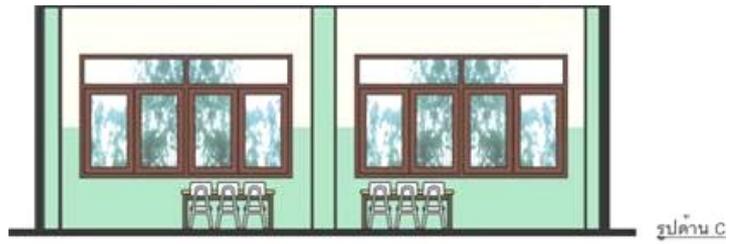
สีของเก้าอี้ที่เด็กยอมรับมากที่สุดได้แก่ สีขาว ซึ่งคุณลักษณะของสีขาวในทางจิตวิทยาทั่วไปเป็นสีที่แสดงถึงความบริสุทธิ์ , สะอาด และความไร้เดียงสา ซึ่งเป็นสีที่ให้ความรู้สึกในด้านบวกและยังสามารถนำไปใช้ได้กับแทบทุกสี จากการศึกษากของ Alice M. Schwats พบว่าสีที่นักเรียนระดับอนุบาลชอบมากที่สุดตามลำดับนั้น สีขาว เป็นสีที่เด็กเลือกเป็นอันดับที่ 7 รอง

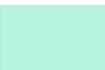
จากสีที่มีความสดและอยู่ในโทนอุ่นและเย็น เช่น สีแดง , สีเหลือง , สีแสด และยังจัดเป็นสีที่สว่างที่สุดอีกด้วย

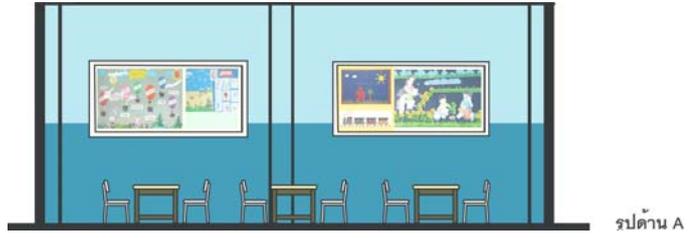
จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3. เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบรูปแบบของสี ที่ใช้ภายในห้องเรียนที่เหมาะสม กับสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล

ผลการสอบถามกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยระดับชั้น อ.2 จำนวน 1 ห้อง และระดับชั้น อ.3 จำนวน 1 ห้องจากโรงเรียนอนุบาลภักดีบุตร , โรงเรียนอนุบาลบ้านครู และโรงเรียนอนุบาลราชินีบุณ สามารถสรุปเป็นรูปแบบการใช้สีภายในห้องเรียนที่เด็กชอบมากที่สุดได้ 2 รูปแบบ โดยการใช้สีที่อยู่ในโทนเย็น(Cool color) มีน้ำหนักของสีอ่อนหรือเบา มีความสดใสและสว่าง ในแนวสีพาสเทล (Pastel) ได้แก่ โทนสีฟ้าพาสเทล และโทนสีเขียวพาสเทล ร่วมกับสีที่มีค่าเป็นกลางหรือค่าน้ำหนักสี ได้แก่ สีขาว ที่ผนังของห้องเรียนซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ พื้นห้องควรปูด้วยกระเบื้องยาง และเลือกสีของวัสดุปูให้มีความใกล้เคียงกับสีของผนังโดยให้ลดระดับค่าน้ำหนักสีอยู่ใกล้เคียงกับสีกลาง(Neutral colored)ได้แก่ สีฟ้าอมเทา หรือสีที่ใกล้เคียงกับธรรมชาติ เช่น โทนสีน้ำตาล สีที่ใช้กับครุภัณฑ์ภายในห้องเรียนได้แก่ โต๊ะ และ เก้าอี้ นั้น ควรเลือกใช้สีที่อยู่ในโทนอุ่น (Warm color)ที่มีค่าน้ำหนักสีอ่อนจางหรือแนวสีพาสเทล(Pastel) เช่น สีเหลืองอ่อน และเลือกใช้สีที่ความสว่างเช่น สีขาวกับเก้าอี้ เนื่องจากสีขาวเป็นสีที่ใช้ได้กับแทบทุกสี และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบใด ๆ ทางด้านความรู้สึก (ดังรูปที่ 5.1.)

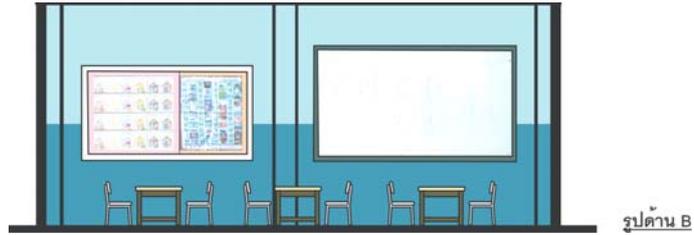

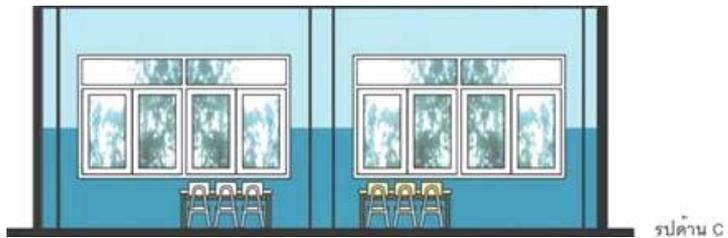
สีทาผนัง		รหัส Pantone 9060 C
		รหัส 0030 -B90G (สีใจตัน)
โทนสีวัสดุปูพื้น		รหัส Pantone 558 U

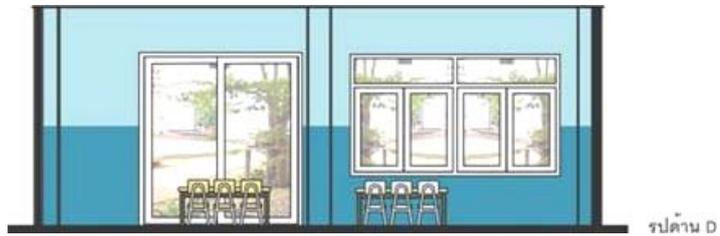
รูปด้าน A

รูปด้าน B

รูปด้าน C

รูปด้าน D

สีทากผนัง		รหัส 0020-B10G (สีโจตัน)
		รหัส Pantone 7458 M
โทนสีวัสดุปูพื้น		รหัส TRUMATCH 31e3

รูปที่ 5.1. แสดงรูปแบบจำลองการใช้สีภายในห้องเรียนที่ได้จากการศึกษา 2 รูปแบบ

5.2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาและการวิจัยในอนาคต

ในการวิจัยเรื่อง “การใช้สีภายในห้องเรียนชั้นอนุบาล” เป็นการศึกษาในรูปแบบของสีที่ใช้ภายในห้องเรียนอนุบาล ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเน้นการศึกษาเรื่องสีที่ใช้กับ พื้น , ผนัง , โต๊ะ และเก้าอี้ ภายในห้องเรียน ดังที่แสดงผลในบทที่ 4 และ บทที่ 5 สิ่งที่น่าสนใจ พบ ขณะทำการทดสอบรูปแบบการใช้สีภายในห้องเรียน ที่ได้ระดับชั้นอนุบาล ต้องการมากที่สุด คือ ข้อดีของการใช้เครื่องมือซึ่งเป็นแบบจำลอง 3 มิติ (Model) เนื่องจากระยะความสนใจของเด็กในวัย 3-6 ปีก่อนข้างสั้น ทำให้เด็กมีความสามารถจดจำรูปแบบของสีที่ใช้กับส่วนประกอบ พื้น ผนัง โต๊ะ และ เก้าอี้ ที่อยู่ในแบบจำลองได้ไม่แม่นยำ บางครั้งเด็กบางคนต้องย้อนกลับมาดูแบบจำลองซ้ำอีกครั้ง ดังนั้นการใช้เครื่องมือที่เป็นแบบจำลอง 3 มิติที่มีขนาดที่เหมาะสมตามรูปแบบของงานศึกษาวิจัย เพื่อใช้ในการทดสอบหรือทดลองร่วมกับกลุ่มของเด็กเล็ก จึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งเพราะทำให้เกิดความสะดวกและง่ายต่อการทำความเข้าใจของเด็ก

อย่างไรก็ตาม ผลที่ได้รับจากการวิจัยอาจทำให้ทราบข้อมูลรูปแบบการใช้สีภายในห้องเรียนที่มีอยู่ในปัจจุบัน และรูปแบบการใช้สีภายในห้องเรียนนั้น ๆ ทำให้เด็กเกิดความชอบหรือพอใจในรูปแบบที่เป็นอยู่หรือไม่ ซึ่งอาจทำให้ได้รับข้อมูลที่ยังไม่ชัดเจน เนื่องจากสีบางสีที่ไม่ได้ปรากฏอยู่ในสีที่ใช้ภายในห้องเรียนชั้นอนุบาลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาจเป็นรูปแบบสีที่นำมาใช้กับองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในห้องเรียนที่เด็ก ๆ ชื่นชอบได้เช่นกัน ดังนั้นเพื่อให้ได้ผลสรุปที่มีความชัดเจนมากขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะถึงการวิจัยในอนาคต ดังนี้

1. แนวทางในการศึกษาวิจัยในอนาคต ควรทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของสีที่ใช้กับองค์ประกอบภายในห้องเรียน เช่น ความสัมพันธ์ของสีพื้นห้องกับสีผนัง และการศึกษาความชอบของเด็กที่มีต่อการใช้สีภายในห้องเรียนโดยตรง เช่นการ ให้เด็กเขียนเรียงความเกี่ยวกับห้องเรียน , การวาดภาพระบายสี ฯลฯ
2. ในการศึกษาวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้สีภายในห้องเรียนหรือสถานที่อื่น ควรทำการศึกษาองค์ประกอบของแสงสว่างภายในห้องร่วมด้วย เพื่อให้ได้ระดับค่าสีที่แน่นอนและเหมาะสมต่อการนำมาใช้ในงานออกแบบ
3. ควรทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมาก เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น